



**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
СКОПЈЕ**



Врз основа на член 15 став (3) од Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија“, бр. 40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 54/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14, 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16 и 142/16), согласно член 34 од Привремениот деловник на Државната изборна комисија, број. 01-1089/1 од 04.07.2006 година, Државната изборна комисија го донесе следниот

**РОКОВНИК
за извршување на изборните дејствија за спроведување на предвремени избори за
пратеници во Собранието на Република Македонија
18 октомври - 11 декември 2016 година**

ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ

I. РАСПИШУВАЊЕ НА ИЗБОРИТЕ

I. 1 Актот за распишување на изборите го донесува претседателот на Собранието и со него се определува денот од кога почнуваат да течат роковите за извршување на изборните дејствија и денот на одржувањето на изборите. Актот за распишување на изборите се доставува до Државната изборна комисија (во понатамошниот текст: ДИК), Министерството за надворешни работи (во понатамошниот текст: МНР) и Министерството за правда (во понатамошниот текст: МП). Актот за распишување на изборите се објавува во „Службен весник на Република Македонија“. (член 12, став 1, 2 и 3)

I. 2 Предвремените избори за пратеници се одржуваат во рок од 60 дена од денот на распуштањето на Собранието. Предвремени избори за пратеници се спроведуваат во согласност со одредбите на Изборниот законик, а сите рокови за изборните дејствија се скратуваат за пет дена, освен рокот утврден за спроведување на изборната кампања. Роковите за спроведување на изборните дејствија ги утврдува ДИК. (член 15 став 1, 2 и 3)

I. 3 Претседателот на Собранието, Решението за распишување на „Предвремените избори за пратеници во Собранието на Република Македонија“, број 09-4469/1 од 18.10.2016 година, го донесе на 18-ти октомври 2016 година. Решението е објавено во „Службен весник на Република Македонија“, број 193 од 18.10.2016 година.

I. 4 Предвремените избори за пратеници во Собранието на Република Македонија ќе се одржат на 11 декември 2016 година.

I. 5 Во ДКП на РМ, гласањето ќе се одржи на 10 декември (сабота) 2016 година, согласно со сметањето на времето во соодветната земја.

II. ОРГАНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИЗБОРИТЕ

II.1 ДИК во рок од три дена од денот на распишувањето на изборите доставува барање до Министерството за информатичко општество и администрација (во понатамошниот текст: МИОА) за доставување на податоци за вработените во државната и општинската администрација, администрацијата на градот Скопје, како и јавната администрација, систематизирани по општини според адресата на местото на живеење. (член 32 став (1))

најдоцна до:

21 октомври 2016 година

II.2 МИОА, податоците за вработените во државната и општинската администрација, администрацијата на градот Скопје, како и јавната администрација, ги доставува до ДИК во рок од пет дена од денот на добиеното барање. (член 32 став (2))

најдоцна до:

26 октомври 2016 година

II.3. ДИК во рок од пет дена од денот на добивањето на податоците од МИОА, ги формира општинските изборни комисии (ОИК) односно ги дополнува со нови членови и заменици на место на членовите и замениците на кои по разни основи им престанал мандатот во комисиите. Одлуките со кои се формираат односно дополнуваат ОИК и Изборната комисија на градот Скопје се објавуваат во „Службен весник на Република Македонија“ (член 35 став (1))

најдоцна до:

31 октомври 2016 година

II.4. ДИК во рок од три дена од денот на формирањето на ОИК, ги доставува до ОИК податоците за вработените во државната, општинската администрација, администрацијата на град Скопје и јавната администрација кои имаат живеалиште на територијата за која е надлежна ОИК за преземање на изборни дејствија, заради формирање односно евентуално дополнување на избирачките одбори (ИО) со нови членови и заменици на место на членовите и замениците на кои по разни основи им престанал мандатот во ИО. (член 39 став (1))

најдоцна до:

3 ноември 2016 година

II.5. ДИК доставува барање до политичките партии во опозиција, кои на последните избори за пратеници освоиле најмногу гласови и политичките партии на власт, кои на последните избори за пратеници освоиле најмногу гласови, да достават предлозите за членови на избирачките одбори (ИО) и нивните заменици, заради формирање односно евентуално дополнување на ИО со нови членови и заменици. (Иако оваа е обврска на општинските изборни комисии, со цел навремено и еднообразно извршување, истата ќе ја исполни Државната изборна комисија)

најдоцна до:

2 ноември 2016 година

II.6. Политичките партии во опозиција, кои на последните избори за пратеници освоиле најмногу гласови и политичките партии на власт, кои на последните избори за пратеници освоиле најмногу гласови, предлозите за членови на избирачки одбори и нивните заменици ги доставуваат до ОИК во рок од пет дена од денот на добивањето на известувањето. (член 38 став (7) и (8))

најдоцна до:

7 ноември 2016 година

II.7. ОИК во рок од пет дена од денот на добивањето на податоците од ДИК, ги формира ИО, односно ги дополнува ИО со нови членови и заменици на место на членовите и замениците на кои по разни основи им престанал мандатот во ИО. (член 39 став (2))

најдоцна до:

8 ноември 2016 година

II.8. ДИК во рок од три дена од денот на распишувањето на изборите доставува барање до Министерството за надворешни работи (во понатамошниот текст: МНР) за доставување на податоци за дипломатите, вработени во соодветното ДКП, односно конзуларните канцеларии, заради избор на претседател и заменик претседател на избирачки одбор за спроведување на гласање во ДКП (ИО за ДКП) (член 38-а став 4 во врска со членовите 31 ст. (2) т. 40, 38-а и 38-б)

најдоцна до:

21 октомври 2016 година

II.9. МНР, податоците за дипломатите, вработени во соодветното ДКП, односно конзуларните канцеларии, ги доставува до ДИК во рок од пет дена од денот на добиеното барање. (член 38-а став 4 во врска со членовите 31 ст. (2) т. 40, 38-а и 38-б)

најдоцна до:

26 октомври 2016 година

II.10. ДИК доставува барање до политичките партии од власта и опозицијата, кои на последните избори за пратеници освоиле најмногу гласови, да достават предлози за членови и нивни заменици, заради формирање ИО за ДКП. (член 31 ст. (2) т. 40 во врска со членовите 38-а и 38-б)

најдоцна до:

2 ноември 2016 година

II.11. Политичките партии од власта и опозицијата, кои на последните избори за пратеници освоиле најмногу гласови, предлозите за членови на ИО во ДКП и нивните заменици ги доставуваат до ДИК во рок од пет дена од денот на добивањето на известувањето. (член 31 ст. (2) т. 40 во врска со членовите 38-а и 38-б)

најдоцна до:

7 ноември 2016 година

II.12. ДИК ги формира избирачките одбори за спроведување на гласањето во ДКП.

најдоцна до:

8 ноември 2016 година

III. ИЗБИРАЧКИ СПИСОК, ЈАВЕН ПОВИК И ПРИЈАВА ЗА ГЛАСАЊЕ

III.1. ДИК веднаш по распишувањето на изборите, доставува до Министерството за внатрешни работи (во понатамошниот текст: МВР) барање за доставување на податоци за граѓаните, согласно член 43 став 1 и член 45 став (1) и (2) од Изборниот законик.

најдоцна до: веднаш по распишувањето на изборите.

18 октомври 2016 година

III.2. МВР, бараните податоци за граѓаните од член 43 став 1 и член 45 став (1) и (2) од Изборниот законик, ги доставува до ДИК наредниот ден од денот на распишувањето на изборите, на магнетен медиум, кои задолжително го содржат единствениот матичен број на граѓанинот (ЕМБГ).

најдоцна до: наредниот ден по распишувањето на изборите.

19 октомври 2016 година

III.3. ДИК најдоцна 10 дена од денот на распишувањето на изборите, Избирачкиот список го става на јавен увид во своите подрачни одделенија и месни канцеларии. Јавниот увид трае 15 дена (член 49 став 1 и 4 во врска со член 15 став (2)).

Јавниот увид започнува на	28 октомври 2016 година	
Јавниот увид трае до	11 ноември 2016 година	24:00 часот

III.4. Лицата, чии што записи во Избирачкиот список, по извршените вкрстени и теренски проверки се спорни записи, односно за кои има несовпаѓање на податоците за граѓаните предмет на проверки во избирачкиот список, а кои во законски предвидениот рок (26 јули – 19 август 2016 година) не доставиле пријава до ДИК односно чии пријави не се прифатени од страна на ДИК, во вкупен број од 29.858, не се запишуваат во Избирачкиот список. Лицата кои што нема да бидат запишани во Избирачкиот список имаат дополнителна можност да се пријават при ДИК во тек на јавниот увид пред изборите или по електронски пат преку веб апликацијата поставена на интернет страната на ДИК (член 196-б став 10).

Пријавувањето започнува на	28 октомври 2016 година	
Пријавувањето трае до	11 ноември 2016 година	24:00 часот

III.5. ДИК преку МНР ги доставува до ДКП посебните изводи од Избирачкиот список за лицата на привремена работа или престој во странство врз основа на евиденцијата од надлежен орган, за ставање на јавен увид. (член 49 став 2 во врска со член 15 став (2)).

Јавниот увид во ДКП започнува на	28 октомври 2016 година	
Јавниот увид во ДКП трае до	11 ноември 2016 година	24:00 часот

III.6. ДИК во рок од пет дена од денот на завршување на јавниот увид, избирачкиот список го доставува до политичките партии (член 49-а став 1 во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

16 ноември 2016 година

III.7. Политичките партии во рок од пет дена од денот на приемот на избирачкиот список до ДИК доставуваат барање за запишување, дополнување или бришење на податоци (член 49-а став 2 во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

21 ноември 2016 година

III.8. ДИК по поднесеното барање одлучува со решение во рок од 3 дена од денот на приемот на барањето, согласно Правилникот за методологија за целосен пристап, вршење промени и бришење на податоци во Избирачкиот список. (член 49-а став 3 во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

24 ноември 2016 година

III.9. Против решението на ДИК, политичката партија може да се поднесе тужба до Управниот суд во рок од 24 часа од приемот на решението (член 49-а став 4 во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

25 ноември 2016 година

III.10. Управниот суд е должен да одлучи во рок од 24 часа од денот на приемот на тужбата (член 49-а став 5 во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

26 ноември 2016 година

III.11. Органот надлежен за извршување на санкциите, најдоцна 25 дена пред денот определен за избори доставува податоци за лицата кои се во притвор или се наоѓаат на издржување казна затвор врз основа на евиденцијата што ја води овој орган до ДИК. Податоците се доставуваат на магнетен медиум и задолжително го содржат единствениот матичен број на граѓанинот (ЕМБГ). (член 44 во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

16 ноември 2016 година

III.12. ДИК, Избирачкиот список во кој се извршени сите промени кои произлегле од јавниот увид, отпечатен во вид на изводи, го заклучува најдоцна 10 дена по завршениот јавен увид. (член 52 во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

21 ноември 2016 година

III.13. ДИК го потпишува заклучениот Избирачки список, односно изводите од Избирачкиот список на кои се гласа, најдоцна 10 дена пред денот на одржување на изборите. (член 31 став 2 точка 31 во врска со член 15 став (2))

најдоцна до:

1 декември 2016 година

III.14. ДИК веднаш, а најдоцна два дена од денот на распишувањето на изборите до МНР доставува известување за објавување на јавен повик за распишување на изборите. (член. 50-а став 1 во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

20 октомври 2016 година

III.15. МНР го објавува јавниот повик на својата веб страница во рок од 1 ден (член. 50-а став 1 во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

21 октомври 2016 година

III.16. МНР веднаш, а најдоцна во рок од три дена од денот на добивањето на известувањето од ДИК, е должно да го достави до ДКП, односно конзуларните канцеларии заради објавување на нивната веб страница во рок не подолг од 3 дена (член. 50-а став 2 во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

МНР известувањето го доставува до ДКП најдоцна до	23 октомври 2016 година
--	--------------------------------

ДКП го објавува известувањето најдоцна на	26 октомври 2016 година
--	--------------------------------

III.17. Барањето за запишување, дополнување или бришење на податоците во посебните изводи од Избирачкиот список за време на јавниот увид, државјаните на Република Македонија кои се на привремена работа или престој во странство го поднесуваат по електронска пошта до ДИК (член 50-а став 6 во врска со член 15 став (2)).

од 28 октомври 2016 година	
-----------------------------------	--

до 11 ноември 2016 година	24:00 часот
----------------------------------	--------------------

III.18. Од денот на распишувањето на изборите до завршувањето на јавниот увид државјаните на Република Македонија кои се на привремена работа или престој во странство, можат да достават пријава своерачно потпишана или испратена по електронска пошта со која се пријавуваат за гласање на претстојните избори (член 50-а став 8 во врска со член 15 став (2)).

од 18 октомври 2016 година	
-----------------------------------	--

до 11 ноември 2016 година	24:00 часот
----------------------------------	--------------------

III.19. Пријавата, ДКП односно конзуларните канцеларии веднаш, а најдоцна во рок од два дена по завршувањето на јавниот увид ги доставува по електронска пошта до МНР, а МНР веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа од денот на приемот на истите ги доставува до ДИК (член 50-а став 10 во врска со член 15 став (2)).

Пријавите, ДКП ги доставува до МНР	веднаш, а најдоцна до 13 ноември 2016 година
Примените пријави, МНР ги доставува до ДИК	веднаш, а најдоцна до 14 ноември 2016 година

III.20. ДИК по барањата и пријавите на граѓаните е должен да одлучи со решение во рок од 24 часа од денот на приемот на барањето и ако утврди дека барањето е основано, согласно Правилникот за методологија за целосен пристап, вршење промени и бришење на податоци во Избирачкиот список, со решение ќе изврши запишување, дополнување или бришење на податоците во Избирачкиот список и истото ќе му го достави по електронски пат на граѓанинот. Во спротивно, ќе донесе решение со кое ќе го одбие барањето и истото ќе му го достави по електронски пат на граѓанинот. (член 51 став 1).

ДИК одлучува по барањата во рок од 24 часа

III.21. Против решението со кое се одбива барањето, граѓанинот во рок од 24 часа од приемот на решението може да поднесе тужба до Управниот суд по електронски пат. (член 51 став 2).

граѓанинот тужба до Управниот суд поднесува во рок од 24 часа од приемот на решението

III.22. По тужба, Управниот суд решава во рок од 24 часа по приемот на тужба и одлуката веднаш му ја доставува на тужителот по електронски пат. (член 51 став 3).

Управниот суд одлучува по тужбата во рок од 24 часа од приемот

III.23. Правосилното решение на Управниот суд на Република Македонија донесено по тужбата за запишување, промена и бришење е составен дел на потпишаниот Избирачки список од страна на ДИК. (член 51 став 4).

IV. ПРЕДЛАГАЊЕ НА ЛИСТИ НА КАНДИДАТИ

IV.1. Собирањето на потписи пред овластените лица од ДИК, за предлагање на листа на кандидати за пратеници во Собранието на Република Македонија од група избирачи, започнува 10-иот ден од денот на распишувањето на изборите и трае 10 дена – (член 63 став (2) во врска со член 15 став (2)).

рокот за собирање на потписи пред ДИК започнува на	28 октомври 2016 година	
рокот за собирање на потписи пред ДИК завршува на	6 ноември 2016 година	24:00 часот

IV.2. Собирањето на потписи пред овластеното лице во ДКП, за предлагање на листа на кандидати за пратеници во Собранието на Република Македонија, од група избирачи:

рокот за собирање на потписи во ДКП започнува на	28 октомври 2016 година	
рокот за собирање на потписи во ДКП завршува на	6 ноември 2016 година	24:00 часот

IV.3. Листа на кандидати за пратеници во Собранието на Република Македонија, овластените претставници на предлагачите ја доставуваат до ДИК. Листите на кандидати се доставуваат најдоцна 30 дена пред денот на одржување на изборите (член 66 став (2) и (4) во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

11 ноември 2016 година до 24:00 часот

IV.4. ДИК по приемот на листата на кандидат утврдува дали истата е поднесена во утврдениот рок и составена во согласност со одредбите на Изборниот законик. (член 67 став (1) во врска со член 15 став (2)). **Веднаш по приемот на листите односно најдоцна во рок од 48 часа од приемот на листата**

IV.5. Ако ДИК утврди дека листата е поднесена во определениот рок и е составена во согласност со одредбите на Изборниот законик, односно констатираните неправилности или пропусти, подносителите на листата ги отстраниле во законскиот рок поднесената листа ќе ја потврди со решение. (член 67 став (3) во врска со член 15 став (2)).

Веднаш по приемот на листите односно најдоцна во рок од 48 часа од приемот на листата

IV.6. Ако ДИК утврди дека во листата има одделни неправилности, ќе го повика овластениот претставник на подносителот на листата, да ги отстранат неправилностите во рок од 48 часа од приемот на листите (член 67 став (2) во врска со член 15 став (2)).

Веднаш по приемот на листите односно најдоцна во рок од 48 часа од приемот на листата

IV.7. Ако ДИК утврди дека листите се поднесени ненавремено, односно констатираните неправилности или пропусти, подносителите на листите не ги отстраниле во рокот утврден во Изборниот законик, поднесената листа ќе ја отфрли со решение во рок од 24 часа од приемот на листите. (член 67 став 4)

Во рок од 24 часа од приемот на листата

IV.8. Подносителот на листата на претставникот му издава овластување и за тоа ги известува изборните органи најдоцна два дена пред денот на изборите (член 22 став 4 во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

9 декември 2016 година

IV.9. Редоследот на листите на кандидати, ДИК го утврдува со ждрепка и тој број е ист во сите изборни единици. Во изборната единица каде нема да има свој претставник, соодветниот број на подносителот на листата ќе биде изоставен и на негово место ќе биде напишан редниот број на наредниот носител без оставање на празно место. Листите на кандидати предложени од коалиција предводена од една иста политичка партија, без разлика на бројот на политичките партии во коалицијата во различни општини односно изборни единици, имаат ист реден број во сите општини, односно во сите изборни единици. ДИК, за активностите што ќе ги преземе во согласност со Изборниот законик, задолжително претходно ги известува овластените претставници на подносителите на листите. (член 31 ст.(2) т.5, 68, 69 ст. (2) во врска со член 15 став (2))

најдоцна на 19 ноември 2016 година ДИК ги известува овластените претставници за одржување на ждрепката. Ждрепката за утврдување на единствена листа на кандидати за избор на пратеници во Собранието на Република Македонија, ДИК ќе ја одржи на 20 ноември 2016 година.

IV.10. ДИК утврдените единствени листи на кандидати за пратеници во изборните единици ќе ги објави во дневниот печат од кој еден е на јазикот на заедницата што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија, најдоцна 18 дена пред денот определен за одржување на изборите. (член 69 став (2) во врска со член 15 став (2))

23 ноември 2016 година

IV.11. ДИК преку МНР во рок од 48 часа ќе ги достави до ДКП утврдените единствени листи заради јавно објавување – (член 69 став (3) во врска со член 15 став (2))

во рок од 48 часа од утврдувањето на единствените листи или најдоцна на 22 ноември 2016 година.

IV.12. Ако некој од кандидатите кои се предложени на потврдената кандидатска листа за избор на пратеници умре во периодот од денот на потврдувањето на кандидатските листи, политичката партија односно коалицијата, кои го предложиле тој кандидат, можат на местото на истиот да предложат друг кандидат, а ако е предложен од страна на група на избирачи може наместо него да предложат друг

кандидат без собирање на потписи во постапката за кандидирање утврдена со овој закон, најдоцна 5 дена пред денот на одржувањето на изборите – (член 67-б став (1) во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

6 декември 2016 година

IV.13. Кандидатската листа заменета со нов кандидат, се објавува на начин утврден со Изборниот законик за објавување на единствената листа во рок од 24 часа од денот на извршената измена на кандидатот на кандидатската листа – (член 67-б став (2) во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

7 декември 2016 година

IV.14. Ако некој од потврдените кандидати на кандидатска листа умре во период пократок од 5 дена пред денот на одржувањето на изборите, ќе се постапи на начин што кандидатот кој е починат, а е избран за пратеник ќе се замени со првиот нареден кандидат кој не е избран а предложен од политичката партија која ја предложила кандидатската листа, односно еден од наредните кандидати кој не е избран, а ќе го предложи носителот на коалицијата. Кандидатот кој починал а е избран од независна листа во изборната единица се заменува со првиот нареден кандидат кој не е избран од таа листа – (член 67-б став (3) во врска со член 15 став (2)).

IV.15. Од денот на донесување на одлуката за распишување на избори, политичките партии учесници во изборниот процес, потпишуваат Кодекс за фер и демократски избори. Со Кодексот, учесниците во изборниот процес недвосмислено се обврзуваат дека нема да вршат никаков притисок или обид за притисок врз вработените во јавната и државната администрација, во други институции или установи финансирани од Буџетот на Република Македонија, буџетите на општините и Градот Скопје, како и во трговски друштва и претпријатија со државен капитал. Со Кодексот учесниците во изборниот процес, исто така, недвосмислено се обврзуваат дека ниедно вработено лице или граѓанин нема да биде предмет на било каква закана по однос на своето вработување и социјална сигурност како резултат на нивното поддржување или неподдржување на било која политичка партија или кандидат.

од 18 октомври 2016 година, согласно планот и програмата на Државната изборна комисија (член 8-в од Изборниот законик)

V. ЗАДОЛЖИТЕЛНА ЕДУКАЦИЈА НА ИЗБОРНИТЕ ОРГАНИ

V.1. ДИК врши задолжителна едукација на членовите на ОИК и им издава уверенија на начин и во рокови пропишани со програмата. (член 31 став 2 точка 7 во врска со член 15 став (2))

V.2. ОИК врши, ја организира и спроведува едукацијата на членовите на ИО според планот и програмата на Државната изборна комисија и им издава уверенија за завршена обука (член 37 став 2 точка 5 во врска со член 15 став (2))

V.3. ДИК врши задолжителна едукација на членовите на ИО во ДКП и им издава уверенија за завршена обука на начин и во рокови пропишани со програмата.

VI. ИЗБОРНА КАМПАЊА

VI.1. Заради прибирање на средства за финансирање на изборната кампања, политичката партија, коалиција, носителот на независна листа од група избирачи односно лица кои имаат намера да се кандидираат, пред надлежниот орган задолжително обезбедуваат ЕДБ со назнака „за изборна кампања“ и кај носител на платен промет во Република Македонија отвораат трансакциона сметка со назнака „за изборна кампања“ и истите не може да се користат за друга намена. Субјектите се должни

да обезбедат ЕДБ и да отворат трансакциона сметка најдоцна 48 часа по потврдување на листата за кандидати, а најрано 48 часа по распишување на изборите и во тој рок од 48 часа доказот за обезбеден ЕДБ и отворената трансакциона сметка се доставува до надлежната изборна комисија. Трансакциската сметка се затвора во рок од три месеци од денот на објавување на конечните изборни резултати. (член 71 ставови 1, 2 и 10 во врска со член 15 став (2))

Трансакционите сметки можат да се отвораат најрано на 20 октомври 2016 година (48 часа по распишување на изборите) а најдоцна на 15 ноември 2016 година (48 часа по потврдувањето на листите). Сметките се затвараат во рок од 3 месеци по завршување на изборите.

VI.2. Ако политичката партија, коалицијата, носителот на независна листа од група избирачи односно лица кои имаат намера да се кандидираат не обезбедат ЕДБ и не отворат трансакциона сметка во предвидените рокови, кандидатската листа се отфрла со решение на ДИК, односно потврдената листа за кандидати се поништува со решение на надлежната изборна комисија (член 71 став 4 во врска со член 15 став (2)).

веднаш а најдоцна во рок од 48 часа

VI.3. Изборната кампања (јавно собирање и други јавни настани организирани од страна на учесникот во изборната кампања, јавно истакнување на плакати, видео презентации на јавни места, изборно медиумско и интернет претставување, дистрибуирање на печатени материјали и јавно претставување на потврдените кандидати од надлежните изборни органи и нивните програми) започнува 20 дена пред денот на изборите и во првиот и вториот круг на гласање не смее да трае 24 часа пред денот на изборите и на денот на изборите (член 69-а во врска со член 15 став (2)).

Изборната кампања започнува на	21 ноември 2016 година во 00:00 часот
Изборната кампања завршува на	9 декември 2016 година во 24:00 часот

VI.4. Радиодифузерите се должни да го снимаат излезниот сигнал на својата програма од денот на распишување на изборите до нивното завршување, а снимките од целокупната програма да ги чуваат најмалку 30 дена по завршување на изборите. (член 75-ѓ став (1))

во периодот од 18 октомври до 11 декември 2016 година, односно до 25 декември 2016 година доколку има повторување на гласањето радиодифузерите го снимаат излезниот сигнал.

VI.5. На барање од Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (АВМУ), радиодифузерите се должни најдоцна во рок од 48 часа од добивањето на барањето, на Агенцијата да му достават снимки од бараната емитувана програма, како и други податоци поврзани со медиумското покривање на изборите. (член 75-ѓ став (2))

најдоцна во рок од 48 часа од добивањето на барањето.

VI.6. Од денот на распишување на изборите па се до почеток на изборна кампања, радиодифузерите и печатените медиуми не смеат да емитуваат, односно да објавуваат платено политичко рекламирање, освен огласи и соопштенија за собирање потписи за поддршка на кандидатура на група избирачи. Огласите и соопштенијата треба да содржат само основни податоци - за кого се собираат потписи, на кои места граѓаните можат да го дадат својот потпис и во кој временски период од денот. Тие не смеат да содржат дополнителни податоци за кандидатите. (член 75-д став 1 и 3)

во периодот од 18 октомври до 21 ноември 2016 година

VI.7. Од денот на распишување на изборите се до нивното завршување, радиодифузерите, печатените медиуми и електронските медиуми (интернет порталите) не смеат да емитуваат, односно да објавуваат реклами финансирани од Буџетот на Република Македонија, од буџетите на општините и на градот Скопје и на сите други лица на кои со закон им е доверено вршење јавни овластувања. (член 75-д став (4))

во периодот од 18 октомври до завршување на изборите

VI.8. Радиодифузерите, печатените медиуми и електронските медиуми (интернет порталите) се должни во рок од пет дена од денот на распишувањето на изборите да утврдат ценовници за платено политичко рекламирање на учесниците во изборниот процес. Ценовниците не смеат да се менуваат во текот на изборната кампања (член 75-ѓ став (3) и (6))

најдоцна до:

23 октомври 2016 година

VI.9. Во периодот од утврдување на ценовниците до започнување на изборната кампања, радиодифузерите, печатените медиуми и електронските медиуми (интернет порталите) се должни најмалку двапати јавно да ги објават ценовниците на своите програми, односно во своите изданија. (член 75-ѓ став (4))

во периодот од 23 октомври до 21 ноември 2016 год.

VI.10. Печатените медиуми и електронските медиуми (интернет порталите) се должни ценовниците да ги достават до ДИК, Државниот завод за ревизија (ДЗР) и Државната комисија за спречување на корупцијата (ДКСК) во рок од пет дена од денот на распишувањето на изборите, а радиодифузерите да ги достават до АВМУ, ДИК, ДЗР и ДКСК во рок од пет дена од денот на распишувањето на изборите. (член 75-ѓ став (5))

најдоцна до:

23 октомври 2016 година

VI.11. АВМУ е должна од денот на распишување на изборите да доставува седмични извештаи до ДИК, а за време на изборната кампања дневни извештаи и истите ги објавува на веб страната на Агенцијата. (член 76-в став (2))

VI.12. Општините во Република Македонија, градот Скопје и правните лица кои стопанисуваат со рекламните паноа и билборди се должни во рок од 5 дена од денот на распишување на изборите јавно да ги објават локациите и цените за закуп на рекламните паноа и билборди. Цената не смее да се менува за време на изборниот процес и истата не смее да биде поголема од просечната цена за закуп пресметана во последните 3 месеци пред денот на распишување на изборите. (член 78-а став (4))

најдоцна до:

23 октомври 2016 година

VI.13. Општините во Република Македонија, градот Скопје и правните лица кои стопанисуваат со рекламните паноа и билборди се должни локациите кои се нудат за политичко рекламирање да ги распоредат согласно критериумите од член 78-а став 3 од изборниот законик, по пат на ждрепка. Ждрепката ја спроведува Државната изборна комисија на Република Македонија. (член 78-а став (5) и (6))

ДИК ја спроведува ждрепката најдоцна до 18 ноември 2016 година

VI.14. Резултати од испитувањата на јавното мислење поврзани со учесниците во изборниот процес се објавуваат најдоцна пет дена пред денот определен за одржување на изборите. (член 77 став (1) во врска со член 15 став (2))

најдоцна до:

6 декември 2016 година до 24:00 часот

VI.15. Општината и градот Скопје се должни да ги објават условите за добивање право за користење на местата за истакнување изборни плакати, најдоцна 45 дена пред одржувањето на изборите. (член 78 став (5) во врска со член 15 став (2))

на 27 октомври 2016 година

VII. ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

VII.1. Учесникот во изборната кампања е должен 11-тиот ден од денот на изборната кампања да поднесе финансиски извештај со спецификација на трошоците за приходите и расходите на жиро – сметката за изборна кампања од денот на нејзиното отварање до крајот на десеттиот ден од изборната кампања. (член 84-б став (1))

најдоцна до:

1 декември 2016 година

VII.2. Учесникот во изборната кампања е должен еден ден по завршување на изборната кампања да поднесе финансиски извештај со спецификација на трошоците за приходите и расходите на жиро – сметката за изборна кампања за втората половина од изборната кампања. Извештаите се поднесуваат до ДИК, ДЗР и до ДКСК, кои се должни да ги објават на своите веб страници. Извештаите кои што политичките субјекти ги доставуваат се должни да ги објават и на своите веб страници. (член 84-б став (3), (6) и 7))

најдоцна до:

10 декември 2016 година

VII.3. Учесникот во изборната кампања е должен веднаш, а најдоцна во рок од 30 дена од денот на затворање на трансакциската сметка да поднесе вкупен финансиски извештај за изборната кампања. Финансискиот извештај се поднесува до ДИК, ДЗР, ДКСК и Собранието на Република Македонија. Финансискиот извештај, ДИК, ДЗР и ДКСК јавно ги објавуваат на своите веб страници. (член 85 став 1,3,4)

VII.4. ДИК, ДЗР и ДКСК склучуваат Меморандум за соработка во врска со спроведувањето на одредбите за финансирањето на изборната кампања за размена на информации за утврдени неправилности во врска со доставените финансиски извештаи и мерките превземени од нивна страна спрема субјектот кој е предмет на надзор (член 85 став (9))

VII.5. Радиодифузерите и печатените медиуми во Република Македонија се должни, најдоцна 15 дена по денот на завршување на изборната кампања, да поднесат извештај за рекламниот простор искористен од секој од учесниците во изборната кампања и средствата кои се платени или се побаруваат по таа основа. Извештајот се поднесува до ДИК, ДЗР и до ДКСК, кои се должни да го објават на своите интернет страници. (член 85-а)

најдоцна до:

26 декември 2016 година

VIII. ИЗБОРНИ ЕДИНИЦИ И ИЗБИРАЧКИ МЕСТА

VIII.1. ДИК најдоцна 25 дена пред денот определен за избори ќе ги објави описите на изборните единици утврдени со Изборниот законик (член 177 во врска со член 15 став (2)).

најдоцна до:

16 ноември 2016 година

VIII.2. Промена на описот на избирачкото место се врши при промена на имињата за улиците, односно куќните броеви и доколку се зголемува бројот на избирачите или просторната оддалеченост за определено избирачко место. ДИК донесува решение со кое ја утврдува промената на описот на

избирачкото место. Промена на описите на избирачките места може да се врши најдоцна 25 дена пред денот определен за изборите. (член 169 во врска со член 15 став (2))

најдоцна до:

16 ноември 2016 година

VIII.3. Во ДКП на РМ за гласање во странство се определуваат посебни избирачки места. (чл. 164 ст.3)

* ДИК определува во кои ДКП ќе се спроведе гласање по правосилноста на решенијата по поднесените пријави за гласање. Гласање се организира во соодветно ДКП ако има потврдено повеќе од 10 гласачи.

** ДИК определува дополнителни ИО во ДКП ако во некое ДКП има потврдено над 1000 гласачи.

VIII.4. ОИК најдоцна 10 дена пред денот определен за одржување на изборите ќе ги објави на видно место описите на избирачките места кои се определени за гласање со назначување од кое подрачје избирачите ќе гласаат на одделно избирачко место (член 170 став 1 и 2 во врска со член 15 став (2))

најдоцна до:

1 декември 2016 година

IX. НАБЉУДУВАЊЕ НА ИЗБОРИТЕ

IX.1. Организациите и лицата од член 161 од Изборниот законик доставуваат барање за набљудување до ДИК од денот на распишувањето на изборите а најдоцна 5 дена пред денот на гласањето. (член 162 став (2) во врска со член 15 став (2))

Прв ден од кога може да се достават барањата	18 октомври 2016 година
Последен ден до кога може да се достават барањата	6 декември 2016 година

IX.2. ДИК им издава овластувања на набљудувачите најдоцна два дена по приемот на барањето – (член 162 став (3) во врска со член 15 став (2)).

најдоцна во рок од два дена по приемот на барањето

X. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИЗБОРИТЕ

X.1. Избирачот кој не е во можност да гласа на гласачкото место (немојно или болно лице) а сака да гласа за тоа ќе ја извести ОИК најдоцна 7 дена пред денот определен за гласање. (член 111 став 1)

најдоцна до:

4 декември 2016 година до 24:00 часот

X.2. Избирачите кои на денот на гласањето се наоѓаат на издржување мерка куќен притвор, а кои сакаат да гласат, преку овластен полномошник ќе ја известат ОИК најдоцна 3 дена пред денот определен за гласање. (член 113 став 1)

најдоцна до:

8 декември 2016 година до 24:00 часот

X.3. ДИК изборниот материјал го предава на ОИК најдоцна во рок од 72 часа пред денот определен за одржување на изборите. (член 91 став 1)

најдоцна до:

8 декември 2016 година

X.4. ОИК е должна еден ден пред денот определен за одржување на изборите да го предаде изборниот материјал на ИО. (член 92 став 1)

на 10 декември 2016 година

X.5. Членовите на ИО во ДКП гласаат во ДИК три дена пред денот на одржување на избори во Република Македонија. (член 113-б став 1)

од 07:00 до 19:00 часот на 8 декември 2016 година

X.6. Болните и немоќни лица гласаат во нивните домови еден ден пред денот определен за одржување на изборите. (член 111 став 4) **на 10 декември 2016 година**

Избирачите кои на денот на гласањето се наоѓаат на издржување на казна затвор или се во притвор, гласаат во казнено – поправните домови еден ден пред одржувањето на изборите. (член 113 ставови 1 и 4) **од 07:00 до 19:00 часот на 10 декември 2016 година**

Избирачите кои на денот на гласањето се наоѓаат на издржување мерка куќен притвор гласаат во местото каде ја издржува мерката куќен притвор, еден ден пред одржувањето на изборите. (член 113 ставови 1, 4 и 5) **на 10 декември 2016 година**

Лицата со статус внатрешно раселени лица гласаат во колективните домови и прифатните центри каде што се сместени еден ден пред денот определен за одржување на изборите. (член 194 став 3 во врска со член 113 став 4) **од 07:00 до 19:00 часот на 10 декември 2016 година.**

X.7. Избирачите кои на денот на гласањето се на привремена работа или престој во странство гласаат во ДКП еден ден пред денот на одржувањето на изборите во Република Македонија. (член 113-а став 1)

на 10 декември (сабота) 2016 година од 07:00 до 19:00 часот, почитувајќи ја временската разлика во земјата, односно од 07:00 до 19:00 часот согласно со сметањето на времето во соодветната земја.

X.8. **Гласањето во Република Македонија започнува во 07:00 часот и трае непрекинато до 19:00 часот на 11 декември (недела) 2016 година.**

X.9. Во 19:00 часот на денот на гласањето гласачките места се затвараат. На избирачите затекнати во објектот каде што се гласа им се овозможува да гласаат. (член 101 став 1 и 2)

X.10. Записниците и другиот изборен материјал, ИО ги доставува до ОИК во рок од 5 часа по завршувањето на гласањето. Изборниот материјал до ОИК го доставува претседателот на ИО во придружба на заинтересирани членови на ИО или претставници на подносителите на листите и претставници од полицијата, ако за тоа има потреба (член 118 став 1 и 4)

X.11. По спроведените избори за пратеници во Собранието во Република Македонија, надлежната ОИК во рок од пет часа од приемот на целокупниот изборен материјал од ИО, ги сумира резултатите од гласањето за листата на кандидати од избирачките места за кои е надлежна, составува записници и истите и ги предава на ДИК (член 37 став 2 точка 15).

X.12. ДИК првичните резултати од изборите добиени по електронски пат ги објавува sukcesивно, а резултатите врз основа на податоците од записниците од ОИК во рок од 12 часа по завршувањето на изборите. (член 135 став 1)

X.13. ДИК конечните резултати од изборите ги објавува во рок од 24 часа од денот на нивната конечност. (член 135 став 2)

XI. ЗАШТИТА НА ИЗБИРАЧКОТО ПРАВО

XI.1. Против решението на ДИК, може да се поднесе тужба до Управниот суд (во понатамошниот текст: УС), во рок од 24 часа од приемот на решението. УС е должен да донесе одлука во рок од 24 часа од приемот на тужбата. Доставување на приговор и тужба по пошта не е дозволено. (член 67 став (5), (6), (7) и (8))

XI.2. Секој подносител на листа на кандидати во постапката за гласање, сумирање и утврдување на резултатите од гласањето може да поднесе приговор до ДИК. Приговорот се поднесува во рок од 48 часа по завршувањето на гласањето односно објавување на првичните резултати. ДИК е должна во рок од 48 часа по приемот на приговорот да донесе одлука. Одлуката се доставуваат во електронско сандаче за прием на писмена и одлуката се смета за доставена во рок од пет часа од доставувањето во електронското сандаче. Против одлуката на ДИК, подносителот на приговорот по кој одлучувал Државната изборна комисија може да поднесе тужба до Управниот суд во рок од 24 часа од приемот на решението. Тужбата до Управниот суд подносителот ја заснова на основот и врз наводите истакнати во приговорот по кој е донесена првостепената одлука. (член 148)

XI.3. Секој избирач на кого му е повредено личното избирачко право во постапката на спроведување на гласањето може да поднесе приговор до ДИК во рок од 24 часа. Секој избирач на кого му е повредено личното избирачко право во постапката за спроведување на гласањето во странство може да поднесе приговор до ДИК во рок од 24 часа по брза пошта, а времето на поднесување на приговорот се смета од времето на предавањето на пратката. Првостепениот орган е должен во рок од 4 часа по приемот на приговорот да донесе одлука. Против одлуката на првостепениот орган, односно ДИК може да се поднесе тужба до Управниот суд, во рок од 24 часа по приемот на решението. Ако одлуката се однесува на одредено дејствие на избирачкиот одбор, а процесот на гласање е во тек, на избирачот ќе му се овозможи остварување на избирачкото право. (член 149)

XI.4. Секој избирач на кого му е повредено лично избирачкото право во секоја фаза од изборниот процес, може да поднесе приговор до ДИК, во рок од 24 часа. Секој избирач на кого му е повредено лично избирачкото право во странство во секоја фаза на изборниот процес, може да поднесе приговор до ДИК во рок од 24 часа од денот на повредата, по електронска или брза пошта, а времето на поднесување на приговорот се смета од времето на предавањето на пратката. Првостепениот орган е должен во рок од 4 часа по приемот на приговорот да донесе одлука. Против одлуката на ДИК може да се поднесе тужба до Управниот суд, во рок од 24 часа по приемот на решението. (член 149-а)

XI.5. Управниот суд по тужбите од членовите 148, 149 и 149-а од Изборниот законик, одлучува во совет од петмина судии избрани по пат на ждрепка, на јавна седница за која ја информира јавноста и овластените претставници по чии тужби се одлучува. Управниот суд е должен да донесе одлука во рок од 48 часа по приемот на тужбата и истата да ја објави на својата веб страница во рок од 24 часа. Објавените одлуки ќе го содржат и начинот на гласање на секој судија поединечно. Управниот суд може да ја потврди или преиначи одлуката. Одлуките по приговор и тужбата со самото донесување се објавуваат на интернет страницата на Управниот суд, Државната изборна комисија, градската изборна комисија и општинската изборна комисија и на друг соодветен начин. (член 150)

XI.6. ДИК по службена должност, или по поднесен приговор, со решение го поништува гласањето на гласачкото место во случаите од член 151 став (1) алинеи 1, 2, 3, 4, 5 и 6. ДИК во тие случаи, при одлучување по приговори ако фактите на кои се упатува во нив се внесени во записникот, е должна да изврши увид во целокупниот изборен материјал. ДИК со решение ќе го повтори гласањето на гласачките места каде што гласањето е поништено, само ако вкупниот број на запишани избирачи на тие избирачки места на ниво на изборна единица, град, односно општина влијае врз вкупните резултати. Против решението од член 151 ставови (1) и (2) може, во рок од 24 часа од приемот на решението, да се поднесе тужба до УС преку ДИК. УС е должен да постапи по тужба во рок од 72 часа по нејзиниот прием. Гласањето на гласачкото место кое е поништено ќе се повтори по 14 дена од денот на гласањето. (член 151).

XI.7. Во случај на поднесен приговор за непочитување на одредбите од членовите 8-а и 8-б од Изборниот законик, Државната комисија за спречување на корупција (ДКСК) е должна на јавна седница да ги испита наводите и да постапи по поднесениот приговор во рок не подолг од пет дена од денот на поднесувањето на приговорот. (член 74 став (1))

XI.8. ДКСК одлучува по приговорите на јавна седница и своите одлуки во рок од 24 часа ги објавува на својата веб страница. На седницата може да присуствува и подносителот на приговорот. (член 74 став (2))

XI.9. Против одлуката на ДКСК, подносителот на приговорот има право на тужба до Управниот суд во рок од 24 часа од приемот на одлуката. (член 74 став (3))

XI.10. Управниот суд е должен да донесе одлука во рок од 48 часа од приемот на тужбата.. (член 74 став (4))

XI.11. Во случај на поднесен приговор за непочитување на одредбите за финансирање на изборната кампања, Државниот завод за ревизија (ДЗР) е должен да ги испита наводите и да одлучи по поднесениот приговор во рок од 5 дена по поднесување на приговорот. (член 74-а став (1))

XI.12. За секој поднесен приговор, ДЗР во рок од 24 часа ќе ги извести ДИК и ДКСК. (член 74-а став (2))

XI.13. Против одлуката на ДЗР, подносителот на приговорот има право на тужба до Управниот суд во рок од 24 часа од приемот на приговорот. (член 74-а став (3))

XI.14. Управниот суд е должен да донесе одлука во рок од 48 часа по приемот на тужбата. (член 74-а став (4))

XII. ЕВЕНТУАЛНО ПРЕГЛАСУВАЊЕ

XII.1. ДИК со решение ќе го повтори гласањето на гласачките места на кои го поништила гласањето само ако вкупниот број на запишани избирачи на тие избирачки места на ниво на изборна единица, влијае врз вкупните резултати. Гласањето на овие гласачки места ќе се повтори по 14 дена, сметано од денот на гласањето. (член 151 став 3 и 6)

на 25 декември 2016 година.

XIII. ПОДДРШКА НА РАБОТАТА НА ИЗБОРНИТЕ ОРГАНИ

XIII.1. При спроведување на изборите, Собранието на Република Македонија, Министерството за правда, Министерството за внатрешни работи, Државниот завод за статистика и Службата за општи и заеднички работи на Владата и нивните подрачни единици како и општините и градот Скопје, се должни на органите за спроведување на изборите да им обезбедат технички, просторни и други услови за работа. За вршење на работите од ставот (1) на овој член, на органите им се обезбедуваат средства од Буџетот на Република Македонија. (член 25)

XIII.2. Во изборниот процес помош и сопствено учество имаат и Министерството за информатичко општество и администрација, Министерство за внатрешни работи, Министерство за образование и наука, Министерство за здравство, Министерство за култура, Министерство за труд и социјална политика, Министерство за локална самоуправа и Министерството за финансии .

XIII.3. ДИК, ДЗР и ДКСК склучуваат Меморандум за соработка во врска со спроведувањето на одредбите за финансирањето на изборната кампања за размена на информации за утврдени неправилности во врска со доставените финансиски извештаи и мерките превземени од нивна страна спрема субјектот кој е предмет на надзор (член 85 став 8)

XIII.4. Министерството за финансии две недели по распишување на изборите поднесува предизборен финансиски извештај во кој ќе биде опфатен преглед на сите планирани и реализирани приходи и расходи од Буџетот по ставки, во периодот од почетокот на фискалната година до денот на поднесување на извештајот кој се објавува на веб страната на Министерството за финансии. Најдоцна на 1 ноември 2016 година (член 8-а став 5 од Изборниот законик)

XIV. ДИК до Собранието поднесува извештај за спроведените избори во рок од 45 дена од денот на објавување на конечните резултати од изборите и финансиски преглед и го објавува на својата интернет страница (член 31 став 2 точка 25 од Изборниот законик)

XV. Овој роковник стапува во сила со денот на неговото донесување и веднаш се објавува на веб – сајтот на Државната изборна комисија, <http://www.sec.mk>.

ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА